

(п.п. 32–36, 117 Закону про податкову реформу, зміни до р. IV ПКУ)

Безсумнівно, головне, про що треба говорити, — це збільшення ставок оподаткування та деякі механізми утримання податку на доходи. Тож про них у першу чергу. А далі розглянемо зміни щодо окремих доходів, які входять чи не входять до бази обкладення податком на доходи.

СТАВКИ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ З 01.01.15 р.

По-перше Податок на доходи з виплат, нарахованих (виплачених, наданих), зокрема, у формі зарплати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами, якщо база оподаткування для місячного оподаткованого доходу не перевищує 10 розмірів мінізарплати, установлені законом на 1 січня звітного податкового року, як і раніше, становить **15%** від бази оподаткування. Тут маємо нагадати, що відповідно до Закону про Держбюджет-2015 на 1 січня 2015 року встановлено мінізарплату в розмірі 1218 грн. Тож, як і у 2014 році, межа для утримання 15% податку на доходи — 12180 грн.

А ось із суми перевищення (себто коли база оподаткування, визначена з урахуванням норм п. 164.6 ПКУ, понад 12180 грн) з нового року потрібно утримувати **20%** податку на доходи.

Так само підприємці-загальносистемники та самозайняті особи застосовуватимуть ставку 20% до частини середньомісячного річного оподаткованого доходу, що перевищує 10 мінізарплат станом на 1 січня звітного року (у 2015 р. — 12180 грн).

Відповідні корективи, зокрема, внесли й до ст. 176 ПКУ в частині визначення податку після закінчення року. Цікаво, що законодавці нарешті передбачили: "Від'ємна різниця податку підлягає поверненню платнику податку в порядку, встановленому цим Кодексом". Тобто передбачається можливість повернення зайво сплаченого податку на доходи за наслідками подання декларації про доходи.

По-друге Як і раніше, з вигравів та призів, одержуваних фізособами — резидентами та нерезидентами, потрібно

утримувати **30%** податку на доходи. Цієї ставки не застосовуватимуть лише до вигравів у лотереї та грошових вигравів у спортивних змаганнях (окрім винагород спортсменам — чемпіонам України, призерам спортивних змагань міжнародного рівня, з-поміж них і спортсменам-інвалідам, визначеним в абз. "б" пп. 165.1.1 ПКУ, тобто сум, які взагалі не включають у належні до оподаткування доходи). Нагадаємо: раніше її не застосовували до вигравів у державній та недержавній грошовій лотереї та виграшу гравця (учасника), отриманого від організатора азартної гри. До речі, частину виграшу в державну лотерею більше не звільнено від оподаткування (див. нижче).

Щоправда, у пп. 170.6.3 ПКУ визначили: оподаткування доходів у вигляді вигравів та призів інших, ніж виграш (приз) у лотерею, здійснюватимуть за ставкою 15%. Вбачаємо тут законодавчу колізію. І з огляду на спеціальний характер пп. 170.6.3 ПКУ, на наше переконання, належало б застосовувати саме його. Та навіть тоді

взагалі ставка 30%? Утім упевнені, що фіскалі наполягатимуть на ній.

По-третє З 01.01.15 р. скасовано спеціальну 10-відсоткову ставку для обкладення податком на доходи зарплат шахтарів. Тож їх потрібно обкладати за загальним правилом за ставками **15% (20%)**.

По-четверте Усі пасивні доходи (крім дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованими резидентами — платниками податку на прибуток підприємств) відтепер обкладатимуть за ставкою **20%**.

І лише з дивідендів за акціями та корпоративними правами, нарахованих резидентами — платниками податку на прибуток підприємств (окрім доходів у вигляді дивідендів за акціями

інвестиційними сертифікатами, які виплачуються інститутами спільного інвестування), можна буде утримувати 5% податку на доходи.

Зверніть увагу: з дивідендів, які виплачують-

муть юрособи — платники єдиного податку, доведеться утримувати 20% податку на доходи.

До речі, відповідні зміни внесено й до окремих підпунктів ст. 170 ПКУ.

На замітку!

До пасивних пп. 1675.3 ПКУ відносить такі доходи:

- проценти на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок;
- проценти на вклад (депозит) у кредитних спілках;
- інші проценти (зокрема дисконтні доходи);
- процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом;
- плату (відсотки), що розподіляється відповідно до пайових членських внесків членів кредитної спілки;
- дохід, який виплачується компанією, що управляє активами інституту спільного інвестування, на розміщені активи відповідно до закону, включаючи дохід, що виплачується (нараховується) емітентом у результаті викупу (погашення) цінних паперів інституту спільного інвестування, який визначається як різниця між сумою, отриманою від викупу, та сумою коштів або вартістю майна,

сплаченою платником податку продавцю (у тому числі емітенту) у зв'язку з придбанням таких цінних паперів, як компенсація їх вартості;

— дохід за іпотечними цінними паперами (іпотечними облігаціями та сертифікатами) відповідно до закону;

— відсотки (дисконт), отримані власником облігації від їх емітента відповідно до закону;

— дохід за сертифікатом фонду операцій із нерухомістю та дохід, отриманий платником податку в результаті викупу (погашення) управителем сертифікатів фонду операцій із нерухомістю в порядку, визначеному в проспекті емісії сертифікатів;

— *інвестиційний прибуток*, включаючи прибуток від операцій з облігаціями внутрішніх державних позик, у т.ч. від зміни курсу іноземної валюти;

— *рояліті*;

— дивіденди.